

عنوان مقاله:

تجربه زیسته مراقبه گران و بیپاسانا و پیامدهای اجتماعی مراقبه گری با تاکید برگرایش به خشونت

محل انتشار:

دوفصلنامه علوم اجتماعی، دوره 17، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

سید حسین سراج زاده - دانشیار، گروه جامعه شناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

علیرضا کریمی - استادیار، گروه جامعه شناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

مسعود روزبهانی - کارشناس ارشد جامعه شناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مراقبه و بیپاسانا به عنوان یکی از جریان های اصلی مراقبه گری در ایران، هدف اصلی خود را مبتنی بر کنترل خشم، پرهیز از خشونت و ایجاد آرامش برای پیروان می داند. بررسی چنین پیامدهایی نیازمند مطالعه علمی است و خلاء مطالعات جامعه شناختی در این زمینه وجود دارد. بر همین اساس این پژوهش، به دنبال مطالعه تجربه زیسته مراقبه گران و بیپاسانا و پیامدهای اجتماعی آن با تاکید بر گرایش به خشونت می باشد. خشونت مورد مطالعه شامل خشونت کلامی، فیزیکی، نمادین و سیستمی است. مراقبه گران نیز شامل افرادی هستند که حداقل یک دوره ده روزه مراقبه و بیپاسانا را گذرانده اند. روش شناسی پژوهش کیفی بوده و از روش تحلیل تماتیک استفاده شده است. روش نمونه گیری، هدفمند است و با چهارده نمونه مصاحبه شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که مراقبه گران - و بیپاسانا در مواجهه با خشونت نمادین و سیستمی به دو گروه تقسیم می شوند، گروه اول این دو بعد از خشونت را ادراک می کنند و گروه دوم ادراکی از آن ندارند. مراقبه گران گروه اول و همچنین تمامی مراقبه گران در برابر خشونت کلامی و فیزیکی به دو صورت منفعل و فعال همراه با ساز و کارهای خاص خود به خشونت پاسخ می دهند. مراقبه گران و بیپاسانا، در مراحل مختلف مراقبه گری با آموزه هایی که در خصوص عدم وابستگی مادی و معنوی و عدم واکنش به خوشایندها و ناخوشایندها کسب می کنند، زندگی خود را در جهت پذیرش و تسلیم وضعیت موجود هدایت می کنند. تعاملات اجتماعی درون گروهی مراقبه گران علاوه بر اینکه سبب کاهش سرمایه اجتماعی برون گروهی آن ها شده است، زمینه جدایی خودخواسته و آگاهانه مراقبه گران و انزوای اجتماعی آن ها را فراهم آورده است.

کلمات کلیدی:

مراقبه و بیپاسانا، خشونت، تغییر الگوی عادت ذهنی، سرمایه اجتماعی، انزوای اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1307334>

